

အင်းဝခေတ်ကျောက်စာများမှ သဒ္ဒါအသုံးလေ့လာချက် သင်းသင်းဝေ^၁

စာတမ်းအကျဉ်း

ဤစာတမ်းတွင် အင်းဝခေတ်ကျောက်စာအချို့မှသဒ္ဒါအသုံးအနှုန်းများကိုလေ့လာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။
ထိုသို့လေ့လာရာတွင် သဒ္ဒါအသုံးအနှုန်းပိုင်းကိုသာ လေ့လာမည်ဖြစ်ပါသည်။ အင်းဝခေတ်၏
နာမ်ပုဒ်အသုံးများ၊ ကြိယာအသုံးများ၊ နာမဝိသေသနအသုံးများကို လေ့လာထား ပါသည်။

သော့ချက်ဝေါဟာရများ - နာမ်၊ ကြိယာ၊ ဝိသေသန

နိဒါန်း

အင်းဝခေတ်သည် စစ်ကိုင်းမင်းဆက်ကို စတင်တည်ထောင်ခဲ့သော အသင်္ခယာ စောယွမ်း၏
မြေး သတိုးမင်းဖျားက စတင်တည်ခဲ့ပါသည်။ “တုတ်-ခွန်-သ၊ အင်းဝတည်” ဆိုသည့်အတိုင်း မြန်မာ
သက္ကရာဇ် (၇၂၆)တွင် အင်းဝမြို့ကိုတည်ခဲ့ပါသည်။ ခရစ်နှစ်(၁၃၆၄) ခုနှစ် သတိုးမင်းဖျားမှစ၍
(၁၅၅၄) ဟံသာဝတီပါမင်းလက်ထက်ထိ ဖြစ်သည်။ နှစ်ပေါင်း(၁၉၀)ကြာခဲ့သည့် ကြာရှည်သော
ခေတ်ကာလဖြစ်ပါသည်။ ပင်းယခေတ်ကုန်ဆုံးပြီးနောက် အင်းဝခေတ်၌လည်း ကျောက်စာများစွာ
ရေးထိုးမှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။

“စာပေသည် ခေတ်၏ကြေးမုံ” ဟုဆိုသည့်အတိုင်း အင်းဝခေတ်၏ စာပေအဆင့် အတန်း၊
သာသနာရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးအစရှိသော ခေတ်၏အခြေအနေများ အရိပ်ထင် နေလျက်ရှိရာ
ထိုကျောက်စာများမှတစ်ဆင့် အင်းဝခေတ်၏ သဒ္ဒါအသုံးအနှုန်းများကို လေ့လာတင်ပြသွားမည်
ဖြစ်ပါသည်။

၁။ အင်းဝခေတ်ကျောက်စာများ

အင်းဝခေတ်သည် စာပေပုံသဏ္ဌာန်မျိုးစုံပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ စာပေနှင့်ဗုဒ္ဓဘာသာ ယဉ်ကျေးမှု
များလည်း ထွန်းကားခဲ့သည်။ ထိုခေတ်က စာပေယဉ်ကျေးမှုအနေနှင့်တိုးတက်လာသော ကျောက်စာ
အရေးအသားများကိုလည်း တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။ အင်းဝခေတ်ကျောက်စာများတွင် ဗုဒ္ဓစာပေဗဟုသုတ
အကြောင်း၊ မင်းစဉ်မင်းဆက်များအကြောင်း၊ ဘုရားသခင်ဒေသ စာရီကြွရောက်တော်မူပြီး ဗျာဒိတ်
ပေးသည့်အကြောင်းအရာများစွာပါဝင်သည်။

၂။ အင်းဝခေတ်ကျောက်စာများမှ သဒ္ဒါအသုံးအနှုန်းလေ့လာချက်

အင်းဝခေတ်ကျောက်စာများသည် အများစုမှာ အလှူမှတ်တမ်းတင် ကျောက်စာများ ဖြစ်သည်။
မင်းဖျားစစ်ချီသွားစဉ် မြေအလှူပြုပုံ၊ အခြားကျောက်စာများတွင် လယ်၊ ကျောင်း၊ ကျွန်၊ ထန်း၊
ရေကန်များလှူပုံ၊ ပျက်စီးနေသော ဘုရားကိုပြန်လည်ပြုပြင်တည်ပုံ စသည်ဖြင့် အကြောင်းအရာမျိုးစုံကို
ရေးထိုးထားကြောင်းတွေ့ရသည်။

^၁ ဒေါက်တာ၊ တွဲဖက်ပါမောက္ခ၊ မြန်မာစာဌာန၊ မော်လမြိုင်တက္ကသိုလ်

လေ့လာရာတွင်လည်း အင်းဝခေတ်ကျောက်စာများမှ သဒ္ဒါအသုံးအနှုန်းပိုင်းဖြစ်သော “နာမ်ပုဒ် အသုံး၊ ကြိယာအသုံး၊ ဝိသေသနာအသုံး၊ ဝိဘတ်အသုံး၊ အလင်္ကာအသုံး၊ ထူးခြားသောအသုံးအနှုန်းများ ကိုသာ ဦးစားပေးလေ့လာတင်ပြပါမည်။

၂။ ၁။ နာမ်ပုဒ်အသုံး

အင်းဝခေတ်ကျောက်စာများတွင် နာမ်ပုဒ်များကို တွင်တွင်ကျယ်ကျယ် သုံးစွဲလာနိုင်ပြီဖြစ် ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ကျောက်စာအရေးအသားသည် တည်ကြည်ခံ့ညားပြီး ဆိုလိုသည့် အဓိပ္ပာယ်ကိုတိုတိုနှင့် ထိထိမိမိရေးသားလာကြသည်။ နာမ်စကားသုံးများကိုလည်း အမျိုးမျိုး သုံးနှုန်းလာကြသည်ကို စိတ်ဝင်စားဖွယ်တွေ့ရပါသည်။

“နာမ်ဟသည် သက်ရှိ၊ သက်မဲ့၊ ခြပ်ရှိ၊ ခြပ်မဲ့တို့၏အမည်ဟူသမျှကိုနာမ်”^၁ ဟုခေါ် သည်။ အင်းဝခေတ်၏နာမ်ပုဒ်အသုံးများကို လေ့လာသောအခါတွင် ပင်ကိုနာမ်၊ ပေါင်းစပ် နာမ်၊ ကြိယာနာမ်ဟူ၍ နာမ်တို့၏ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်မှုကိုလိုက်၍ လေ့လာတင်ပြလိုပါ သည်။

ပင်ကိုနာမ်

အင်းဝခေတ်ကျောက်စာများတွင် “မြန်မာသဒ္ဒါနည်းဖြင့် ခွဲစိတ်၍လည်းမရ၊ ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်း ထားခြင်းလည်းမဟုတ်၊ မူလအတိုင်းဖြစ်သော ပင်ကိုယ်နာမ်များ”^၂ကို တွေ့ရသည်။ သာဓကအားဖြင့် -

ဇေဗ္ဗ	(သတိုးမင်းကြီး)	က-၇
ရန်သူ	(မိဖုရားကြီးစောနန္ဒာ)	က-၂၀
ပြည်ညာ	(ပိတူးသင်္ဃာရာဇာ)	က-၁၀

စသည်ဖြင့် ပင်ကိုနာမ်အသုံးကိုတွေ့ရသည်။

ပေါင်းစပ်နာမ်

အင်းဝခေတ်ကျောက်စာများတွင် ဝိဘတ်၊ ပစ္စည်း၊ သမ္ပန္နတို့ကို ကြား၌မခံဘဲ နာမ်၊ ကြိယာ၊ နာမ်စား၊ နာမ်ဝိသေသနာ၊ ကြိယာဝိသေသနာတို့ကို ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ ပူးတွဲထားသည့် ပေါင်းစပ်နာမ် အသုံးကို တွေ့ရသည်။ နာမ်နှင့်နာမ်၊ နာမ်နှင့်ကြိယာပေါင်းစပ်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်လာသောပေါင်းစပ်နာမ်များ ကို အများဆုံးတွေ့ရသည်။

နာမ်နှင့်နာမ်ပေါင်းထားသည့် ပေါင်းစပ်နာမ်များကို တွေ့ရသည်။ သာဓကအားဖြင့်-

လူနတ်	(မိဖုရားကြီးစောနန္ဒာ)	က-၁၀
ငွေဖလာ	(ပိတူးသင်္ဃာရာဇာ)	က-၄

စသည်ဖြင့် တွေ့ရပါသည်။

ထို့ပြင် အင်းဝခေတ်ကျောက်စာများတွင် နာမ်နှင့်ကြိယာ၊ နာမ်နှင့်နာမ်ဝိသေသနာ ပေါင်းစပ်ထားသော ပေါင်းစပ်နာမ်များကို တွေ့ရပါသည်။ သာဓကအားဖြင့် -

ဆင်ဖျူ	(မိဖုရားကြီးစောနန္ဒာ)	က-၁၀
အမတ်ကြီး	(မင်းကြီးဘိုးတော်အမတ်ကြီး)	က-၃

စသည့်အသုံးများကိုတွေ့ရသည်။

^၁ မြန်မာသဒ္ဒါ၊ အတွဲ(၂)၊ အခန်း (၅)၊ စာ-၈။

^၂ -ယင်း-။

ကြိယာ၏ရှေ့၊ နောက်တို့၌ပစ္စည်းဆက်၍ဖြစ်လာသော ကြိယာနာမ်အသုံးကိုလည်း တွေ့ရသည်။ သာဓကအားဖြင့်-

အတ္တိဝံ	(မင်းကြီးဘိုးတော်)	က-၇
---------	--------------------	-----

ကောင်မူ	(မင်းကြီးဘိုးတော်)	က-၇
---------	--------------------	-----

စသည်ဖြင့် တွေ့ရသည်။

ဂုဏ်အရည်အချင်းပြပုဒ်၏ရှေ့၌ဖြစ်စေ၊ နောက်၌ဖြစ်စေပစ္စည်းဆက်၍ဖြစ်လာသော ဂုဏ်ရည်ပြနာမ် အသုံးအနေနှင့်-

ရဲကြင် (ရဲခြင်း)	(ပိတူးသဃ်ရာဇာ)	က-၁
------------------	----------------	-----

ကောင်မူ	(မင်းကြီးဘိုးတော်)	က-၇
---------	--------------------	-----

တို့ကိုသာ တွေ့ရပါသည်။

အင်းဝခေတ်ကျောက်စာများမှ နာမ်အသုံးကို လေ့လာပါက ပင်ကိုယ်နာမ်၊ ပေါင်းစပ် နာမ်၊ ကြိယာနာမ်၊ ဂုဏ်ရည်ပြနာမ်များကို တွေ့ရပါသည်။ ပေါင်းစပ်နာမ်တွင်လည်း နာမ်နှင့် နာမ်၊ နာမ်နှင့်ကြိယာ၊ နာမ်နှင့်နာမဝိသေသနပေါင်းစပ်ထားသော နာမ်များကို သုံးနှုန်းထား ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

၂။ ၂။ ကြိယာအသုံး

ပုဂံခေတ်မှစ၍ ရေးထိုးလာသည့် အလှူမှတ်တမ်းတင်ကျောက်စာများသည် အင်းဝခေတ်တိုင် ဆက်လက်ရေးထိုးလာခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။ အင်းဝခေတ်အလှူမှတ်တမ်းတင်ကျောက်စာ များတွင် အရေးအသားများမှာ ပုဂံခေတ်၊ ပင်းယခေတ်တို့ထက်ပိုမို တိုးတက်လာခဲ့သည်။ အင်းဝခေတ်စကားပြေ အရေးအသားကို လေ့လာကြည့်လျှင် ကြိယာအသုံးများကို နိုင်နင်းစွာ သုံးနှုန်းနိုင်ကြောင်းတွေ့ရသည်။

ကြိယာဟူသည် “ပြခြင်း၊ ဖြစ်ခြင်း၊ ရှိခြင်းကိုပြသောပုဒ်ကို ကြိယာဟုခေါ်သည်။”^၁ ဖွဲ့စည်း တည်ဆောက်ပုံအရ ပင်ကိုကြိယာ၊ ပေါင်းစပ်ကြိယာအသုံးတို့ကို အင်းဝခေတ် ကျောက်စာများတွင် တွေ့ရပါသည်။

ပင်ကိုကြိယာ

“မြန်မာသဒ္ဒါနည်းဖြင့် ခွဲစိတ်၍လည်းမရ ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်းထားခြင်းမရှိဘဲ မူလအတိုင်း ဖြစ်သော ပြခြင်း၊ ဖြစ်ခြင်း၊ ရှိခြင်းကိုပြသော ပင်ကိုကြိယာအသုံးများကို”^၂ တွေ့ရပါသည်။ မင်းကြီးဘိုးတော်အမတ်ကြီးကျောက်စာတွင် “ပျ၊ ပေ၊ ဖြစ်၊ ဆောက်၊ ထား”၊ ဆင်ကစောစံပ ကျောက်စာတွင် “ပျ၊ ဖြစ်၊ ဆောက်၊ လှ၊ ဖြစ်” စသည့် ပင်ကိုကြိယာများကို အကြောင်းအရာ နှင့် လိုက်လျောညီထွေအောင် ရေးသားထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

^၁ မြန်မာသဒ္ဒါ၊ အတွဲ (၂)၊ အခန်း (၆)၊ စာ-၃၃။

^၂ မြန်မာသဒ္ဒါ၊ အတွဲ (၁)၊ အခန်း (၃)၊ စာ-၁၁၉။

ပေါင်းစပ်ကြိယာ

ပေါင်းစပ်ကြိယာဆိုသည်မှာ “ပုဒ်တို့ကို ပေါင်းစပ်ပြီးနောက် ကြိယာဝိဘတ်ဆက်ထားသော ကြိယာကို ပေါင်းစပ်ကြိယာ” ဟုခေါ်သည်။ ပေါင်းစပ်ကြိယာအသုံးတွင် ကြိယာနှစ်လုံး ပေါင်းစပ်ခြင်း၊ နာမ်နှင့်ကြိယာပေါင်းစပ်ခြင်း စသည်တို့ကို တွေ့ရသည်။

ကြိယာနှင့်ကြိယာပေါင်းစပ်ထားသော ပေါင်းစပ်ကြိယာတွင် -

“ချီးပင်၊ သေပျက် ပြန်တီ” (မင်းကြီးဘိုးတော်အမတ်ကြီးကျောက်စာ)

“ပျက်စီး၊ သုတ်သင်၊ စောင့်ရှောက် ပွေ့ပွင့်” (သပြေရိုးရွာဘုရားလှကျောက်စာ)

စသောအသုံးများကိုတွေ့ရသည်။

နာမ်နှင့်ကြိယာပေါင်းစပ်ထားသော ပေါင်းစပ်ကြိယာအသုံးများကိုလည်း အင်းဝခေတ် ကျောက်စာများတွင် တွေ့ရသည်။ သာဓက-

“ရေစင်ခွ၊ တိုင်ဆောက်၊ ကန်နာကြိဆောက်၊ ရေစက်ခွ” (မင်းကြီးဘိုးတော် အမတ်ကြီးကျောက်စာ)

စသည်ဖြင့် စကားလုံးများသုံးထားကြောင်းတွေ့ရသည်။

ထို့ပြင် ကြိယာကိုသုံးနှုန်းရာတွင် အဓိပ္ပာယ်ကို ပိုမိုလေးနက်ပေါ်လွင်အောင် ကြိယာ နှစ်လုံးကို တွဲစပ်သုံးနှုန်းထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထို့ပြင် သပြေရိုးရွာဘုရားလှကျောက်စာ တွင်လည်း “စောင့်ရှောက်ပွေ့ပွင့်” စသည်ဖြင့် သုံးထားကြောင်းတွေ့ရသည်။

အင်းဝခေတ်ကြိယာအသုံးများတွင် လုံးချင်းကြိယာများကိုလည်း တွေ့ရသည်။ ပိတူး သင်္ဃရာဇာကျောက်စာတွင် လုံးချင်းကြိယာအနေဖြင့် ခွင့်ပန်သည်ကို ‘ပန်’၊ တိုင်းတာသည်ကို ‘တိုင်’၊ လှူဒါန်းသည်ကို ‘လှူ’၊ ပြုလုပ်သည်ကို ပွ၊ ခုတ်ထွင်သည်ကို ‘ထွင်’ စသည်ဖြင့် သုံးထားကြောင်း တွေ့ရသည်။ အင်းဝခေတ်ကြိယာအသုံးများတွင် ပင်ကိုကြိယာများ၊ ပေါင်းစပ်ကြိယာများ အပြင် ကြိယာကို ကူညီထောက်ပံ့ပေးသော ကြိယာထောက်များကို တွေ့ရသည်။ သာဓကအားဖြင့်-

မစားရတတ်၊ မဝတ်ရတတ်

စသည်တို့တွင် ‘တတ်’ ဟူသော ကြိယာထောက်သည် အင်းဝခေတ်ကြိယာ ထောက်အသုံးများ အဖြစ် တွေ့ရသည်။ ပိတူးသင်္ဃရာဇာကျောက်စာတွင် ကြိယာထောက် “စွာ၊ ထ၊ တ်၊ လ၊ နိုင်” စသည် တို့ကို လေးနက်စေရန်အတွက် သုံးစွဲထားပါသည်။ သာဓကအားဖြင့်-

ရဲကြင်အာနှင့် ပွည်စုံမိစွာသော (ပိတူးသင်္ဃရာဇာ) က-၁

စသည်ဖြင့် တွေ့ရသည်။

အချုပ်အားဖြင့်ဆိုရလျှင် အင်းဝခေတ်ကျောက်စာများတွင် ပင်ကိုကြိယာ၊ ပေါင်းစပ် ကြိယာ၊ လုံးချင်းကြိယာ၊ လုံးတွဲကြိယာ၊ ကြိယာထောက်အသုံးစသည်ဖြင့် ကြိယာအသုံးများကို အသုံးပြုနိုင်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

^၁ မြန်မာသဒ္ဒါ၊ အတွဲ (၁)၊ အခန်း (၃)၊ စာ-၁၂၁။

၂၊ ၃။ နာမဝိသေသနအသုံး

အင်းဝခေတ်သည် ပုဂံခေတ်၊ ပင်းယခေတ်တို့တွင် စာပေအရေးအသား တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးနေပြီ ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကျောက်စာရေးထိုးမှတ်တမ်းတင်ရာတွင် နာမဝိသေသနအသုံးများဖြင့် ဝေဝေ ဆာဆာရေးဖွဲ့လာနိုင်နေပြီဖြစ်သည်ကို တွေ့ရသည်။ “နာမ်ကိုအထူးပြုသော ပုဒ်ကို နာမဝိသေသန ဟုခေါ်သည်။”^၁ အင်းဝခေတ် နာမဝိသေသနအသုံး များထဲတွင် ဂုဏ်ရည်ပြ နာမဝိသေသနအသုံးများကို တွင်တွင်ကျယ်ကျယ်အသုံးပြုကြောင်းတွေ့ရသည်။

ဂုဏ်ရည်ပြနာမဝိသေသန

“နာမ်၏ဂုဏ်အရည်အချင်းကိုပြပြီး ယင်းနာမ်ကိုအထူးပြုသည့်ပုဒ်ကိုခေါ်သည်။”^၂ ဂုဏ်ရည်ပြ နာမဝိသေသနဟူသည် သက်ရှိသက်မတို့၏ ဂုဏ်အရည်အချင်းကိုပြသည့် စကားလုံးများပင် ဖြစ်သည်။ ဂုဏ်ရည်ပြနာမဝိသေသနသည် နာမ်၏ဂုဏ်အရည်အချင်းကိုပြပြီး ယင်းနာမ်၏ ဂုဏ်ကို အထူးပြုသည့်အတွက် ဂုဏ်ရည်ပြနာမ်အထူးပြုဟုခေါ်သည်။ ထိုပုဒ်တို့သည် နာမ်ကို အထူးပြုရာတွင် နည်းနှစ်နည်းဖြင့် အထူးပြုကြောင်းတွေ့ရသည်။ ၎င်းတို့မှာ-

(၁) သော၊ သည့်၊ မည့်စသည့် ပစ္စည်းတို့ကို ဂုဏ်ရည်ပြပုဒ်နောက်ကဆက်ရန် နောက်မှ နာမ်ကိုအထူးပြုခြင်း

(၂) နာမ်ပုဒ်နှင့်တိုက်ရိုက်ပေါင်းစပ်၍ ရှေ့ကနာမ်ကို အထူးပြုခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

အင်းဝခေတ်ကျောက်စာများတွင် ကြိယာနောက်၌ ‘သော’ပစ္စည်းဆက်၍ နောက်နာမ် ၏ဂုဏ်အရည်အချင်းကိုပြသော နာမဝိသေသနများကို အများအပြားတွေ့ရသည်။ အထူး သဖြင့် ဘုရားရှင်နှင့်တကွ မင်း၊ မိဖုရားတို့ကို ဖော်ပြရာတွင် ဂုဏ်ရည်ပြပုဒ်များအသုံးများ သည်ကို တွေ့ရသည်။ သာဓကအားဖြင့်-

စစင်ကဲမည်သောသူ

(သပြေရိုးရွာဘုရားလှ) က-၁၃

ဤသို့လျှင် မည်သော၊ ရသော စသည့် ဂုဏ်ရည်ပြပုဒ်တို့သည် နောက်၌ရှိသော နာမ် များဖြစ်ကြသည့် ရွာ၊ မင်းတို့၏ ဂုဏ်အရည်အချင်းကို ဖော်ပြလျက် အထူးပြုခြင်းဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် ကျောင်း၊ မြေ၊ နေရာစသည့် သက်မဲ့ပစ္စည်းတို့ကိုလည်း လေးနက်စေရန် “သော”ကို အထူးပြုပုဒ်များတွင် ဆက်၍သုံးသည်ကိုတွေ့ရသည်။ သာဓကအားဖြင့်-

ငလဲကျပ်မည်သောအရပ်

(ဆင်ကဲစောစံပကျောင်း)

က-၃၊၄

၂၊၃၊၂။ ပမာဏပြသချ်နာမဝိသေသန

“ပမာဏကိုဖော်ပြ၍ နာမ်ကိုအထူးပြုသော နာမဝိသေသနကို တွေ့ရသည်။”^၃ ဤသို့ဆိုလျှင် “မည်သော” စသည့်ဂုဏ်ရည်ပြပုဒ်သည် အရပ်၊ ရွာတို့၏ဂုဏ်အရည် အချင်းကို ဖော်ပြ လျက် အထူးပြုခြင်းဖြစ်သည်။

^၁ မြန်မာသဒ္ဒါ၊ အတွဲ (၂)၊ အခန်း (၆)၊ စာ-၂၉။

^၂ -ယင်း-၊ စာ-၅၈။

^၃ -ယင်း-။

ထို့ပြင် ပမာဏပြသချာနာမဝိသေသနများဖြစ်ကြသည့် “ခပ်သိမ်း”တို့ အသုံးများသည်။
အကြွင်းမဲ့ဟူသော အနက်ရှိသည်။ သာဓကအားဖြင့်-

ရန်သူခပ်သိမ်း

(သတိုးမင်းကြီး)

က-၂၀၊၂၁

ဟူ၍ သုံးထားကြောင်း တွေ့ရသည်။

အရေအတွက်ပြသချာနာမဝိသေသန

“နာမ်၏အရေအတွက်ကိုဖော်ပြ၍ ထိုနာမ်ကို အထူးပြုသောပုဒ်ကို အရေအတွက်ပြသချာ
နာမဝိသေသနဟုခေါ်သည်။”^၁ အရေအတွက်ပြ သချာနာမဝိသေသနအသုံးကို နိုင်နင်းစွာသုံးထား
ကြောင်း တွေ့ရသည်။ သာဓကအားဖြင့်-

တုယင် ၃ထည်

(ပိတူးသင်္ဃရာဇာ)

က-၄

ခင်နီတမေသည်

(မင်းကြီးဘိုးတော်အမတ်ကြီး)

က-၂(ကျောဘက်)

စသည်တို့ဖြစ်သည်။

အညွှန်းနာမဝိသေသန

“နာမ်ကိုညွှန်ပြခြင်းဖြင့် အထူးပြုသည့်ပုဒ်ကို အညွှန်းနာမဝိသေသနဟုခေါ်သည်။”^၂
အင်းဝခေတ်ကျောက်စာများတွင်သုံးသော အညွှန်းနာမဝိသေသနအသုံးများမှာ “ဤ၊ ထို” တို့ဖြစ်သည်။
အနီးရှိ နာမ်ကိုညွှန်ပြလိုလျှင် ‘ထို’ကိုသုံးသည်။ သာဓကအားဖြင့်-

ဤငာလှူသကောင်မှုအတ္တိဝြကာ

(သတိုးမင်းကြီး)

က-၁၉၊၂၀

ထိုဝ်ရေစင်အိမ်ဖူ

(သပြေရိုးရွာဘုရားလှ)

က-၅

အချုပ်အားဖြင့် အင်းဝခေတ်ကျောက်စာများမှ နာမဝိသေသနအသုံးများကို လေ့လာ ကြည့်လျှင်
ဂုဏ်ရည်ပြ ဝေါဟာရအမျိုးအစားများအနေဖြင့် “သော” ပစ္စည်းဆက်ပါသော ဂုဏ်ရည်ပြဝေါဟာရ
များနှင့် “သော” ပစ္စည်းမပါဘဲ နာမ်ပုဒ်နှင့်တိုက်ရိုက်ပေါင်းစပ်၍ အထူးပြုသောဂုဏ်ရည်ပြ
ဝေါဟာရများကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ ထို့ပြင် ပမာဏပြသချာနာမဝိသေသန၊ အရေအတွက်ပြ
သချာနာမဝိသေသန၊ အညွှန်းနာမဝိသေသန အသုံးများကို ဝေဝေဆာဆာ သုံးနှုန်းရေးဖွဲ့ထားကြောင်း
တွေ့ရသည်။

ခြုံငုံသုံးသပ်ချက်

အင်းဝခေတ်ကျောက်စာများမှ သဒ္ဒါအသုံးအနှုန်းများသည် ရှေးခေတ်ကျောက်စာများနှင့် မတူဘဲ
အရေးအသားပုံစံ ပြောင်းလဲလာကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အရေးအသားသည် သိပ်သည်းကျစ်လျစ်ပြီး
လိုရင်းရောက်သည့် ရေးသားနည်းမျိုးဖြစ်သည်။ ကျစ်လျစ်ထိမိသော ဝေါဟာရများကို စနစ်တကျ
သုံးထားသည်။ လုံးချင်းကြိုယာများကို အများဆုံးအသုံးပြုထားသည်။ သဒ္ဒါအသုံးအနှုန်းများကို
စနစ်တကျ မှန်ကန်စွာသုံးစွဲလာနိုင်သည်ကိုတွေ့ရသည်။

ထို့ကြောင့် အင်းဝခေတ်ကျောက်စာများသည် ဘာသာ၊ သာသနာရေးနှင့်ပတ်သက် သော
အခြေအနေများကိုသာမက နိုင်ငံရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး၊ သမိုင်းရေးရာဆိုင်ရာ အခြေအနေ အရပ်ရပ်ကို

^၁ မြန်မာသဒ္ဒါ၊ အတွဲ (၂)၊ အခန်း (၅)၊ စာ-၁၉။

^၂ -ယင်း-၊ စာ-၅၉။

ထင်ဟပ်ပြနိုင်ပေသည်။ စကားအသုံးအနှုန်းအနေနှင့်လည်း ဂုဏ်၊ အလင်္ကာ၊ ရသမြောက်စွာ၊ သဒ္ဒါအသုံးအနှုန်းမှန်ကန်စွာ စနစ်တကျရေးထိုးထားသည့် ကျောက်စာများ ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာ တင်ပြအပ်ပါသည်။

နိဂုံး

အင်းဝခေတ် ကျောက်စာများတွင် တွေ့ရသော သဒ္ဒါအသုံးအနှုန်းများအရ မြန်မာစာ အရေးအသားသည် ပုဂံခေတ်ကနှင့်မတူဘဲ တိုးတက်မြင့်မားလာကြောင်း တွေ့ရသည်။ သဒ္ဒါ အစိတ်အပိုင်းများကို စနစ်တကျအနေအထားမှန်ကန်စွာ သုံးတတ်နေပြီဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ အကြောင်းအရာလေးနက်မှုအလိုက် ဝါကျရှည်များကိုလည်းခံညားစွာ ရေးသားလာနိုင်သည်ကို တွေ့ရ သည်။ မိမိမှတ်တမ်းတင်လိုသောအချက် ကို ပေါ်လွင်အောင် ရေးသားနိုင်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ကျောက်စာအရေးအသားများသည် တည်ကြည်ခံညားပြီး ဆိုလိုသည့်အဓိပ္ပာယ်ကို တိုတိုနှင့်ထိထိမိမိ ရေးသား အကျဉ်းချုပ် ရေးသားထားခြင်း မျိုးကို လည်း တွေ့ရသည်။

ကျမ်းကိုးစာရင်း

တက္ကသိုလ်မြန်မာအဘိဓာန်၊ ဦးဝန်။

ထူပါရုံကျောက်စာ၊ အတွဲ(၁)၊ ပထမအကြိမ်၊ ရှေးဟောင်းသုတေသန၊ အမျိုးသားပြတိုက်နှင့် စာကြည့်တိုက်ဦးစီးဌာန၊

ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန၊ နေပြည်တော်၊ ၂၀၀၉-ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ။

ပုဂံကျောက်စာလက်ရွေးစင် (ပ)၊ ဦးဧမောင်၊ ပညာနန္ဒာပုံနှိပ်တိုက်၊ ရန်ကုန်၊ ၁၉၅၈။

ပုဂံ၊ပင်းယ၊အင်းဝကျောက်စာများ၊ ရှေးဟောင်းသုတေသနဦးစီးဌာန၊ ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန။

မန္တလေးနန်းတွင်းကျောက်စာရုံ(၂)ရှိကျောက်စာများ၊ပထမအကြိမ်၊ရှေးဟောင်းသုတေသန၊အမျိုးသားပြတိုက်နှင့်

စာကြည့်တိုက်ဦးစီးဌာန၊ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန၊၂၀၁၃၊ မေလ။

မြန်မာစာညွှန့်ပေါင်းကျမ်း၊ ဆဌမတွဲ၊ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ရန်ကုန်၊ ၁၉၈၆။

မြန်မာစာပေသမိုင်း၊ ဦးဖေမောင်တင်၊ စပယ်ဦးစာပေ၊ ၁၉၈၇။

မြန်မာသဒ္ဒါ၊ အတွဲ(၁)၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာစာအဖွဲ့။

မြန်မာသဒ္ဒါ၊ အတွဲ(၂)၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာစာအဖွဲ့။

မြန်မာသဒ္ဒါ၊ ပထမအကြိမ်၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ။

မြန်မာအဘိဓာန်၊ ပထမအကြိမ်၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၁၉၉၁ခုနှစ်။

ရှေးဟောင်းမြန်မာစာကျောက်စာများစတုတ္ထတွဲ၊ရှေးဟောင်းသုတေသနဦးစီးဌာန၊ ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန၊၁၉၉၈ ခုနှစ်၊

ဇူလိုင်လ။

ရှေးဟောင်းမြန်မာစာကျောက်စာများ၊ပဉ္စမတွဲ၊ ရှေးဟောင်းသုတေသနဦးစီးဌာန၊ ယဉ်ကျေးမှု ဝန်ကြီးဌာန၊၁၉၉၈ခုနှစ်၊

ဇူလိုင်လ။